

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Statens Hus, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

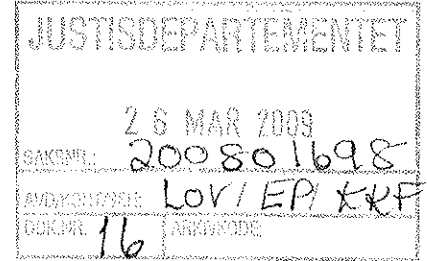
Saksbehandler
Trine Gevingås
Landbruk og bygdeutvikling

Innvalgstelefon
73 19 91 45

Vår dato
23.03.2009
Deres dato
25.11.2008

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2008/9711-712.0
Deres ref.
200801698 EP KKF/mbb

Det kongelige justis- og politidepartement
Postboks 8005 dep
0030 Oslo

Ny skiftelovgivning – NOU 2007/16 - høringsuttalelse

I forbindelse med arbeidet med ny skiftelovgivning er utvalget bedt om å vurdere om det bør innføres regler om tidsfrist for skifte av landbrukseiendommer som eies av dødsbo. Bakgrunnen for dette mandatet er at mange landbrukseiendommer blir stående lenge i dødsbo før de skiftes. Eiendommene blir derfor ofte stående ubebodd, uten tilstrekkelig vedlikehold og uten at jorden holdes i hevd.

Vi er enige i utvalgets vurdering av at hovedproblemet er at det ikke finner sted noe erverv i konsesjonslovens forstand når en eiendom overtas av et dødsbo. Utvalget peker på tre måter som dette kan avhjelpes på:

- enten ved å oppstille en tidsfrist i loven for gjennomføring av skiftet,
- eller ved å gi landbruksmyndighetene kompetanse til å sette en frist for å bringe forholdet i orden,
- eller ved å si at et erverv har funnet sted i og med overgangen fra avdøde til dødsboet.

Uklare og uoversiktlige eierforhold gjør det vanskelig for landbruksmyndighetene å håndheve jord- og konsesjonslovgivningen. Vi har merket oss at utvalget ikke kan se at dette er et stort problem. Utvalget viser til at landbruksmyndighetene ved privat skifte kan forholde seg til den som ifølge skifteattest skal gjennomføre skiftet, mens en ved offentlig skifte kan forholde seg til bobestyrer som må kunne forventes å skaffe til veie bistand for bl.a. å oppfylle driveplikten. Det vises til det som er sagt i NOU 2007:16 s. 104, øverst i andre kolonne.

Etter det Fylkesmannen erfarer ligger imidlertid utfordringen i at det ikke tilflyter landbruksforvaltningen (kommunene) kunnskap om eierskifte dersom det ikke har skjedd et erverv som enten utløser konsesjonsplikt, eller ved at det mottas kopi av egenerklæring om konsesjonsfrihet. Landbrukseiendommer kan derfor inngå i dødsbo over mange år dersom det trekkes ut med skifte, uten at landbruksmyndighetene får fulgt opp bo- og driveplikt m.m. fordi en ikke har systemer som sikrer kunnskap om dødsfall og arveovergang. I løpet av den tiden som et dødsboskifte kan ta kan bygninger forfalle, jord kommer ut av drift og en risikerer derfor at en ikke får den kontinuitet i bosetting og drift som en skulle ønske.

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 08	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 90 30	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post: postmottak@finst.no		Internett: www.fylkesmannen.no/st				

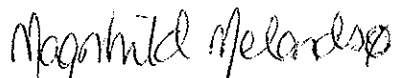
Utvalget har selv pekt på de svakheter som er forbundet med det første alternativet ovenfor, bl.a. at gjennomføring av et skifte kan trekke ut i tid fordi man for eksempel må avvente en avgjørelse i rettsvesenet. Alternativ nr. to forutsetter at landbruksmyndighetene har kunnskap om at eiendommen står i et dødsbø, og anses derfor ikke hensiktsmessig jf. det som er sagt ovenfor om problemene med å få kunnskap om dødsfall og arveovergang.

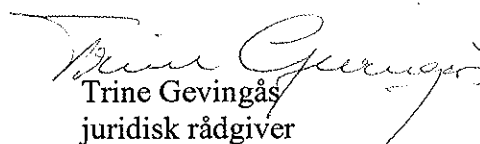
Vi mener derfor at det siste alternativet, dvs. at et erverv har funnet sted i og med overgangen fra avdøde til dødsboet, er den mest praktiske løsningen dersom landbruksmyndighetene på et tidlig stadium skal få satt i gang en prosess både med tanke på oppfyllelse av boplikt, drift av eiendommen m.m. Arvinger som er klar over at boplikt og øvrige plikter knyttet til landbrukseiendommen utløses ved overgangen fra avdøde til dødsboet, vil kanskje på et tidligere tidspunkt ta ansvar for vedlikehold av bygningsmasse og forvaltning av eiendommens ressurser for øvrig enn det som er tilfellet i dag.

For øvrig er vi enige med utvalget i at det er lite hensiktsmessig å regulere dette spørsmålet i skiftelovgivningen, men at det heller bør foreslås en presisering i konsesjonsloven om at overgang av eiendom fra avdøde til et dødsbo er å anse som erverv i konsesjonslovens forstand.

Fylkesmannen har ingen ytterligere merknader til saken.

Med hilsen

Magnhild Melandsø (e.f.)
fagsjef

Trine Gevingås
juridisk rådgiver